

Vask av messinginstrument med stempelventiler

(De fleste trompeter, kornetter, flygelhorn, althorn, tenorhorn, euphonium og mange tubaer).

Det anbefales å vaske instrumentet annenhver måned. Av erfaring vet jeg at det gjøres sjeldnere. La det i hvertfall bli en vane å gjøre instrumentet reint før jul og 17.mai.

Du trenger mild oppvasksåpe (ikke Zalo som spiser opp loddingene), bøylefett, ventilolje, et par vaskekluter, samt noen kutips. Har du spesialkostor for instrumentrengjøring er det fint, en gammel tannkost kan også gjøre nytten for større instrumenter.

Du kan først som sist finne fram rengjøringsmiddel for vaskekaret (Jif?) etter bruk.

Ta fram instrumentet.

<< Fyll vasken eller et separat vaskekar med halvvarmt vann (varmere enn lunkent) og ha i litt oppvasksåpe.

Legg munnstykket oppi.

>> Sjekk posisjonen på bøykene. De "lange" er som regel noe uttrukket. Prøv å huske posisjonen for hver bøyke.

<< Skru av ventiltopper da disse gjerne har filtdempere som ikke bør utsettes for vannbad.

>> Legg resten av instrumentet i vaskekaret.

(sett pluggen i badekaret dersom du bruker dette)

<< Sprut litt oppvasksåpe inn i klokkestykket på instrumentet. Bruk gjerne dusjen og fyll instrumentet med halvvarmt vann i klokkestykket.

Merk at her kommer vannstrålen ut gjennom munnrøret. Dette får du som regel til ved å gi et bestemt blås i munnrøret med instrumentet fylt med vann. Trekk deg fort tilbake - det som spruter ut er ikke akkurat fineste årgang. Bruk så ventilene og sørg for at vannet går gjennom alle bøykene.

Etter noen minutter avslutter du spylingen og demonterer instrumentet i de delene du klarer å skru fra hverandre eller dra ut (ikke skru ut fjærene dersom disse er innebygget i stemplene).

Noen bøylere kan sitte helt fast. Ikke bruk makt, disse må løsnes av reparatør.

Det kan være at ventillokkene sitter for fast til å løse med fingrene. Du kan svært forsiktig prøve å løsne disse med nøtteknekker.

Legg alle delene løst i karet, ta ut eventuelt flere filtdele. Dæsj i litt ekstra såpe og la ligge en halvtimes tid.

>> Gni så av alle delene med vaskeklut. Bruk kutips eller rengjøringsbørster på steder det er vanskelig å komme til. Bruk rengjøringsbørste, tannbørste, kutips eller

hvasomhelst i munnrøret.

>> Dersom du har løse fjærer, sjekk om de er omtrent like lange og stramme. Fjærer kan strammes ved å vri dem rundt en blyant. Hvis de virker utmattet, få dem byttet hos materialforvalter (men ofte skyldes ventilproblemer andre ting enn fjærene ...).

Dette er helt ålreite fjærer >>

<< Så kommer intelligens-testen: hvilket stempel skal i hvilken ventil? Se etter et nummer på stempelstammene eller på undersiden av stemplene. (På dette tenorhornet var det ikke engang nummer, men prikker som indikerte rekkefølgen!).

Ventilene er nummerert med lavest nummer nærmest munnstykket. Eller se etter tilsvarende nummer på ventilhuset.

Sett i fjærer (dersom løse) og ventiler og mulige løse dempere i filt eller gummi. Skru på ventil-lokkene. Ikke bruk makt, vær tålmodig! Det er fryktelig lett å skru gjengene skeivt.

Smør litt bøyolfett ytterst på bøyene. Du kan vanskelig forbytte bøyler. Sett bøyene inn i instrumentet med en fot av gangen og vri rundt for å fordele fett. Sett til sist bøylen riktig inn, dvs. med tømmeklaffene på det laveste punkt når instrumentet holdes i spillestilling.

Når alle bøyene er på plass, tømmes vaskekaret. Gjenta gjennomskyllingen av instrumentet uten såpe. Skyll instrumentet utvendig og tørk av.

Tørk av instrumentet med tørr klut. Rengjør munnstykket med kutips eller børste og skyll. Skru på ventiltoppene. Tøm bøyene for vann. Stå nær vaskekaret. Blås i instrumentet og tøm, gjenta til instrumentet har sluttet å surkle.

Ha litt ventilolje på hver av stemplene. Dra bøyene ut i den posisjonen de hadde før rengjøringen.

Støvsug instrumentkassen og legg instrumentet tilbake.

Vask vaskekaret.

Som regel er hornet nå mye bedre å spille på. Kos deg med resultatet!

